

חוזר מס' : 6/2021

ירושלים, כ"ח תמוז, תשפ"א
8 יולי, 2021

אל: מנהלי בתי החולים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים

הנדון: נהלים לשימוש בחלב מבנק חלב אם

סימוכין: חוזר ראש שירותי בריאות הציבור מיום: 1.2016 - בנק חלב אם - הסטנדרטים והתקנות המתאימים להפעלתו בישראל https://www.health.gov.il/hozer/BZ04_2016.pdf
חוזרנו בנושא "הנחיות לשימוש וטיפול בחלב אם בבית החולים" מס' 1/2020 https://www.health.gov.il/hozer/mr01_2020.pdf

1. רקע:

חלב אם מתורמות מבנק חלב אם הלאומי הינו חלב אם אשר נאסף, טופל, עובד ואושר להפצה בתנאים קפדניים תוך תהליכי בקרה כמפורט בחוזרים שבסימוכין. חלב מבנק החלב ישמש להזנת פגים או ילודים חולים בהתאם להתוויה רפואית.
הבנק יספק שני סוגי חלב: "חלב פגים" – חלב שנשאב על ידי אימהות לפגים ב – 6 שבועות הראשונים לאחר הלידה ו"חלב בשל" – חלב שאיננו חלב פגים. התעדוף ביחידה יעשה על פי החלטת הצוות הרפואי. חלב מהבנק יגיע קפוא ומפוסטר וישמר במצב זה עד להפשרתו לקראת ההזנה.

2. מטרה:

קביעת כללים ואופן להזמנה ושימוש בחלב תורמת מבנק חלב אם.

3. אוכלוסיית היעד המומלצת לקבלת חלב אם :

מועד התחלת מתן חלב אם (בהתאם לצורך) מהבנק יהיה לילודים במשקל לידה של עד 1.5 קילוגרם או פגים שנולדו פחות מ-32 שבועות גיל היריון (עד שבוע 6+31 ימים) ניתן להמשיך שימוש עד ל-36 שבועות מתוקן;

4. כללים להזמנה ושימוש בחלב מתורמות מבנק חלב אם

4.1. בית החולים ירכוש את מנות חלב אם מבנק חלב אם הלאומי בהתאם לכמות הנדרשת.

4.2. אחריות הפגייה להזמין חלב באופן סדיר בהתייחס לימי ההספקה של בנק חלב אם, בהתאם למספר הפגים הממוצע השווה בפגיה שבאוכלוסיית היעד המומלצת כפי שצויינה בסעיף 3. ההחלטה על מתן חלב אם מבנק חלב תתקבל על ידי הנאונטולוג המטפל.

4.3. שימוש בחלב אם מבנק חלב אם לפגים שאינם מוגדרים בעדיפות שצויינה בסעיף 3 יחייב קבלת אישור מנהל הפגייה או מי מטעמו ויחייב דיווח למשרד הבריאות. הדיווח יכלול הסבר לסיבת המתן. בסמכות מנהל המחלקה לאשר חריגה של עד 10% מכמות הצריכה השנתית של חלב אם באותה הפגייה. במקרים חריגים מעבר למצוין מעלה, הפגיה תצטרך לקבל את אישור ועדת משרד הבריאות. במקרים דחופים, ב-24 השעות הראשונות מאז הפנייה למשרד הבריאות, הפגיה תוכל לספק לפג את חלב האם לפי הצורך הקליני עד לקבלת תשובה מהועדה.

4.4. בהתאם לנייר עמדה של איגוד הנאונטולוגים, שימוש בחלב אם מבנק חלב (לרבות חלב שמועשר תזונתית) אינו מוגדר כ"טיפול רפואי" אלא נחשב כטיפול מקובל ולכן ניתן להסתפק בידוע ההורים ואין צורך לתעד את הסכמת ההורים בחתימתם אלא רק במקרה של סירוב למתן. בכל מקרה על הרופא לתעד בגיליון הרפואי שהתקיימה שיחה בנושא שימוש בתרומת חלב אם, במידת הצורך, ואת עמדת ההורים בנושא.

4.5. לפני מתן החלב יבדק תאריך התפוגה וכי פקק הביטחון סגור. חלב מהבנק יכול להישאר עד יממה במקרה לאחר הפשרתו. ניתן לחלק את המנה בין תינוקות שונים או להאכיל במנה מסוימת לאורך היממה. יש לרשום את נתוני האצווה בתיק הרפואי.

4.6. נפח מנת החלב שתינתן יקבע על פי הוראה רפואית. החלוקה למנות תתבצע לפי הנחיות חוזר חטיבת רפואה בסימוכין.

4.7. על מחלקות היילודים לתעד באופן שוטף ומרוכז את הנתונים הבאים:

כמות החלב שניתנה מבנק חלב אם לכל ילוד.

משקל לידה;

שבוע הריון בלידה;

הסיבה לשימוש בחלב אם;

מס' אצוות מנת החלב שניתנה;

האם הילוד קיבל בנוסף חלב מאימו.

הנתונים שיאספו כאמור יידרשו וייבחנו מעת לעת על ידי משרד הבריאות לצורך מעקב אחר השרות.

4.8. אין להשתמש בחלב מתורמות שלא טופל בבנק חלב האם הלאומי.

4.9. אספקת חלב אם מבנק החלב לפגים או ילודים חולים ששוחררו מבית החולים, תאושר על ידי ועדת מומחים במשרד הבריאות.

הוועדה תכלול שני נאונטולוגים (מומחים ברפואת פגים) שאינם עובדים באותו מוסד עם הנאונטולוג המטפל (מומלץ שאחד מחברי הוועדה יהיה הנאונטולוג היועץ לבנק החלב) ומנהלת המחלקה לאם לילד ולמתבגר.

הוועדה תאשר את כמות החלב, תקן החלב ומשך המתן.

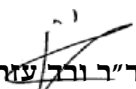
ההמלצה להמשך טיפול בבית התקבל מהפגיה שבוע לפני שחרור מאשפוז.

פניות יועברו למייל: emyeled@moh.gov.il עם מכתב הסבר של נאונטולוג מהפגיה המשחררת המפרט את הצורך, משך הטיפול המומלץ ותקן החלב.

הוועדה תדון בבקשה ותיתן את החלטתה תוך 5 ימים מקבלת הפניה. בהחלטה יצוינו הפרטים הבאים: תקן החלב, כמות ומשך המתן. משך המתן לא יעלה על 3 שבועות. בתום התקופה ניתן לחדש את הפניה ע"י שליחת מסמכים עדכניים מהרופא המטפל.

החלטת הוועדה תשלח לפגיה הפונה, להורי הפג ולבנק חלב אם הלאומי. בעת חידוש הפניה ההחלטה תשלח להורי הפג ולרופא המטפל ולבנק חלב אם הלאומי. טופס הפניה יצורף כנספח.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר כ ה,

ד"ר ~~ורד עזרא~~
ראש חטיבת הרפואה

העתק : המנהל הכללי
המשנה למנהל הכללי
הנהלה מורחבת
מנהלי קופות החולים
קרפ"ר – צ.ה.ל
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
רכז הבריאות, אגף תקציבים – משרד הבריאות
יו"ר ההסתדרות הרפואית
יו"ר ההסתדרות האחיות
יו"ר מועצה מדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל

סימוכין : 517564821

[אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי חטיבת הרפואה וחוזרי מנכ"ל](#)

נספח א

טופס פניה לועדת מומחים לאישור הספקת חלב אם מבנק חלב אם לאומי

פרטי החולה הנזקק לחלב אם							
שם פרטי של החולה		שם משפחה	ת"ז :	תאריך לידה	שבוע ההריון בלידה	הסיבה לפניה	
פרטי מבקש הבקשה							
שם פרטי		שם משפחה	ת"ז	קירבה משפחתית לילוד	כתובת	טלפון זמין נא לצרף טלפון נוסף	תאריך פניה
פרטי מקום הלידה							
בית חולים		שם הרופא המטפל בפגיה	טלפון של המחלקה	כתובת דוא"ל של המחלקה	תאריך שחרור מתוכנן		
במקרה של פניה חוזרת יש למלא את הפרטים הבאים							
<u>שם הקופה המבטחת</u>		שם הרופא המטפל	טלפון של הרופא המטפל	דוא"ל של הרופא המטפל	תאריך בקשה קודמת	תאריך החלטה קודמת	
לטופס זה יש לצרף מסמך רפואי עדכני							